

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 527/2012-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. februára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka v konaní o sťažnosti D. S., S, zastúpeného advokátkou JUDr. M. G., B., ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/27/2008, takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/27/2008 p o r u š i l základné právo D. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/27/2008 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. D. S. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré j e Okresný súd Nové Mesto nad Váhom p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. D. S. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,50 € (slovom tristodvadsaťtri eur a päťdesiat centov), ktorú j e Okresný súd Nové Mesto nad Váhom p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. M. G., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 527/2012-15 z 24. októbra 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť D. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/27/2008.

2. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidí sťažovateľ v takto opísanom skutkovom stave: „... 07. 09. 1999 som podal žalobu na Okresný súd... na úhradu sumy 6.092.490,- Sk titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia proti žalovanému S., B...“

Dňa 14. 01. 2000 bolo nariadené 1. pojednávanie na deň 14. 03. 2000, ktoré bolo odročené za účelom rozhodnutia o zmene návrhu zo dňa 13. 3. 2000 a za účelom doplnenia

dokazovania. Dňa 07. 04. 2000 súd rozhodol o zmene návrhu. Dňa 03. 05. 2000 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného k zmene návrhu.

Dňa 14. 08. 2000 bolo nariadené 2. pojednávanie na deň 19. 10. 2000. Pojednávanie bolo odročené a konanie bolo podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku prerušené do právoplatného skončenia trestnej veci. K tomu došlo dňa 08. 09. 2003 s tým, že spis sa následne od mesiaca október 2003 do mesiaca január 2004 nachádzal na Generálnej prokuratúre SR.

Po zabezpečení trestného spisu súd nariadil 3. pojednávanie na deň 11. 05. 2004, ktoré bolo odročené z dôvodu žiadosti môjho právneho zástupcu. Nový termín pojednávania bol nariadený na deň 09. 09. 2004.

Pojednávanie dňa 09. 09. 2004 bolo zrušené na žiadosť žalovaného a súčasne bolo nariadené 4. pojednávanie na deň 23. 11. 2004. Pojednávanie dňa 23. 11. 2004 súd odročil za účelom doplnenia dokazovania navrhnutého účastníkmi konania.

Na základe zrušenia Okresného súdu...prešla vec od 01. 01. 2005 na Okresný súd Trenčín. Dňa 27. 05. 2005 bolo nariadené 5. pojednávanie na deň 19. 09. 2005. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania a rozhodnutia o mojom návrhu na zmenu účastníka konania na strane žalovaného.

Dňa 25. 11. 2005 súd vydal rozhodnutie o zámene účastníka konania. Dňa 12. 01. 2006 súd vydal uznesenie o ustanovení znalca. Dňa 30. 03. 2006 bol spis zaslaný dožiadanému súdu za účelom odovzdania spisu ustanovenej znalkyni...

Od mesiaca marec 2006 do mesiaca september 2006 sa súd opakovane pokúšal predvolať znalkyňu na súd za účelom odovzdania spisu. Pokusy boli neúspešné, znalkyňa si spis neprevzala a znalecký posudok nepodala.

Dňa 29. 09. 2006 dožiadaný súd vrátil spis bez znaleckého posudku. Dňa 13. 10. 2006 súd vydal rozhodnutie o zmene znalca a dňa 09. 01. 2007 súd zaslal spis prostredníctvom dožiadaného súdu znalcovi...

Na základe zmeny zákona o opätovnom zriadení Okresného súdu... od 01. 01. 2008 vec bola pridelená tomuto súdu. Dňa 23. 10. 2008 bolo nariadené 6. pojednávanie na deň 24. 11. 2008, ktoré sudkyňa zrušila z dôvodu jej účasti na školení sudcov a súčasne nariadila pojednávanie na deň 04. 02. 2009.

Pojednávanie dňa 04. 02. 2009 bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania na deň 25. 03. 2009 (7. pojednávanie). Toto pojednávanie bolo odročené z dôvodu ospravedlnenia sa môjho právneho zástupcu a súčasne bol nariadený deň pojednávania na deň 27. 05. 2009, Toto pojednávanie bolo tiež odročené na deň 16. 6. 2009 (8. pojednávanie) za účelom vyhlásenia rozsudku.

Na pojednávaní dňa 16. 06. 2009 bol vyhlásený rozsudok, ktorým súd moju žalobu zamietol... Proti tomuto rozhodnutiu som v zákonnej lehote dňa 13. 07. 2009 podal odvolanie. Dňa 14. 08. 2009 bol spis predložený Krajskému súdu v Trenčíne na rozhodnutie o mojom odvolaní. Dňa 30. 09. 2010 vydal odvolací súd uznesenie, ktorým zrušil mnou napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vec vrátil na ďalšie konanie...

Dňa 19. 11. 2010 vrátil krajský súd spis okresnému súdu.

Dňa 15. 02. 2011 bolo nariadené 9. pojednávanie na deň 06. 04. 2011, ktoré bolo odročené za účelom ďalšieho znaleckého dokazovania znalcom z iného odboru, ako aj za účelom doplnenia pôvodného znaleckého posudku.

Dňa 27. 05. 2011 súd vydal uznesenie o ustanovení nového znalca a uznesenie o doplnení pôvodného znaleckého posudku. Dňa 29. 06. 2011 súd vydal uznesenie o zmene znalca, pretože znalec odmietol vypracovať znalecký posudok pre zaneprázdnenosť.

Dňa 06. 09. 2011 predložil pôvodný znalec doplnok k jeho znaleckému posudku...

Dňa 02. 02. 2012 bolo nariadené 10. pojednávanie, ktoré súd odročil za účelom výsluchu znalkyne na deň 22. 3. 2012 (11. pojednávanie). Dňa 22. 3. 2012 bola na pojednávaní vypočutá znalkyňa a pojednávanie bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania na deň 16. 5. 2012 (12. pojednávanie). Pojednávanie dňa 16. 5. 2012 bolo odročené na neurčito za účelom vykonania kontrolného znaleckého dokazovania.

Dňa 30. 5. 2012 bolo vydané uznesenie o ustanovení znalca. Po právoplatnosti uznesenia bol spis dňa 21. 6. 2012 zaslaný dožiadanému súdu na jeho odovzdanie ustanovenému znalcovi.“

3. Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu...v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/27/2008 porušené bolo.

Okresnému súdu... sa prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/27/2008 konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie skončená.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 12.000,- Eur, ktoré je Okresný súd... povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd... je povinný sťažovateľovi uhradiť trovy konania vo výške 323,50 Eur na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

4. Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľ odôvodnil tým, že „... V tomto prípade prvostupňový súd spôsobil také zbytočné prietahy v konaní, že ich už nemožno inak ako satisfakciou napraviť. Ako žalobca sa domáham nároku na plnenie voči poisťovni titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, spôsobené dopravnou nehodou a po 13 rokoch od začatia konania sa nemôžem dočkať právoplatného rozhodnutia vo veci... Vec mala a má pre mňa natoľko osobitý význam, pretože môj život po úraze spôsobenom predmetnou dopravnou nehodou sa od základu zmenil, pred úrazom som bol zdravý človek, staval som rodinný dom, mal som rodinu, po úraze všetky prostriedky moje a napokon aj mojej matky smerovali do môjho zdravotného ošetrovania a rehabilitácie, rodina sa mi rozpadla. Navyše v dôsledku úrazu už nemôžem vykonávať akúkoľvek prácu som značne obmedzený vo výkone akejkoľvek činnosti. Predmetné súdne konanie má preto pre mňa existenčný význam, samotná povaha prejednávanej veci (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia) si vyžaduje osobitnú rýchlosť konania, a teda ak sa vykonáva s oneskorením, tak priamo ohrozuje právo na súdnu ochranu vo svojej podstate. V dnešnej dobe, keď už som vyčerpaný zo súdnych ako aj zdravotníckych inštitúcií a na pokraji psychických síl už akékoľvek rozhodnutie súdu mi nebude poskytovať účinnú právnu ochranu a preto porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie mojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru už nie je možné nijako napraviť.“

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci podaním z 9. novembra 2012 písomne vyjadril okresný súd (sp. zn. Spr/636/2012) a k jeho vyjadreniu zaujala stanovisko právna zástupkyňa sťažovateľa.

5.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla chronológiu úkonov, ktoré vykonal okresný súd vo veci. K prietahom vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C/27/2008 sa vyjadrila takto: „... od nástupu do funkcie predsedníčky súdu /marec 2008/ vybavovanie tejto veci z hľadiska plynulosti konania sledujem v pravidelných intervaloch. Na dĺžku tohto konania malo vplyv niekoľko okolností.

... od 19. 10. 2000 bolo toto konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. prerušené, a to až do právoplatného skončenia trestnej veci. Táto bola právoplatne skončená dňa 08. 09. 2003, teda takmer tri roky nemohol súd vo veci pokračovať. Pravidelne však zisťoval stav tohto trestného konania.

Dĺžku konania do určitej miery ovplyvnili aj samotní účastníci konania, keď opakovane súd odročil resp. zrušil nariadené pojednávanie z dôvodu ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní právnym zástupcom navrhovateľa, v jednom prípade odporcom a z dôvodu ich žiadostí o odročenie pojednávania na iný termín.

Dĺžku konania ovplyvňuje aj skutková a právna náročnosť veci. Pre zistenie skutkového stavu veci bolo nutne nariadenie znaleckého dokazovania znalcami z dvoch zdravotníckych odborov, doplnenie znaleckého posudku na námietky účastníka konania, ale aj nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania. Prietahy v konaní spôsobili samotní ustanovení znalci, jednak tým, že im nebolo možné doručiť spis za účelom podania posudku, čo si vyžiadalo zmenu znalca, jednak tým, že v jednom prípade znalec odmietol podať znalecký posudok a z toho dôvodu bolo nutne pristúpiť opätovne k zmene znalca, ale aj tým, že si znalci prevzali spis po právoplatnosti uznesenia o ustanovení až po niekoľkých výzvach a nedodrжали ani lehotu na podanie posudku napriek tomu, že ich súd opakovane urgoval. Na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania súd predĺžil na žiadosť znalca lehotu na podanie posudku, a to z dôvodu náročnosti zadanej znaleckej úlohy.

Dĺžku konania ovplyvnila aj skutočnosť, že po rozhodnutí veci v dôsledku podaného odvolania bol spis predložený odvolaciemu súdu, ktorý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil

a spis vrátil po viac ako roku, ale aj nutnosť vydať viacero procesných rozhodnutí (o zmene návrhu, ako aj zámene účastníka, resp. pristúpení ďalšieho účastníka konania).

V neposlednom rade na plynulosť konania mala vplyv aj opakovaná zmena zákonného sudcu v dôsledku zmeny súdu. Právna, ale najmä skutková zložitost' vecí, rozsiahlosť spisu, si po zmene sudcu vyžiadala dlhšiu dobu na jej naštudovanie. Po prechode výkonu súdnictva na tunajší súd nebolo objektívne možné zabezpečiť hneď konanie a rozhodovanie vo všetkých prevzatých veciach. Po zriadení prevzal súd veľký počet nevybavených vecí z dvoch okresných súdov, a to z Okresného súdu Trenčín - obvod okresu Nové Mesto nad Váhom a z Okresného súdu Senica - obvod okresu Myjava. Tieto veci si vyžadovali naštudovanie, keďže sa prechodom výkonu súdnictva, tak ako v tomto prípade, zmenil vo veľkom množstve vecí aj zákonný sudca. Na viac súd od svojho vzniku nebol dostatočne personálne obsadený sudcami a súdnymi úradníkmi, dobudovával sa postupne v priebehu rokov 2000 až 2010, Na viac v tomto období z dôvodu materskej dovolenky nevykonávali funkciu dve sudkyne. V podstate ešte doteraz nie je súd riadne obsadený, a to ani sudcami, ani súdnymi úradníkmi...

Na základe uvedeného navrhujem sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú zamietnuť.“

5.2 Sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k vyjadreniu okresného súdu uviedol: „... z neho jasne vyplýva, že ústavná sťažnosť bola podaná dôvodne, nakoľko potvrdzuje, že v priebehu napadnutého konania sa vyskytli väčšie obdobia nečinnosti a tiež neefektívnej činnosti súdu, samotné trvanie tohto konania (viac ako 13 rokov) je samo osebe jednoznačne neprimerané. Obranu súdu spočívajúcu v zmene zákonného sudcu v dôsledku zmeny súdu, prevzatie veľkého počtu nevybavených vecí z dvoch okresných súdov a nedostatočné personálne obsadenie sudcami a súdnymi úradníkmi, považujem za neakceptovateľnú.“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu

predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

7. Ústavný súd na základe sťažnosti a k nej pripojených písomností, vyjadrení účastníkov konania a spisu okresného súdu sp. zn. 7 C/27/2008 zistil, že sťažovateľ v právnom postavení navrhovateľa podal okresnému súdu (ďalej aj „okresný súd 1“) 7. septembra 1999 žalobu proti žalovanému – S., a. s., B. (ďalej len „odporca“) o úhradu 202 233,618 € (6 092 490 Sk) z titulu zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 3 C 1090/99 a pridelená na prerokovanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. E. M. Následne vo veci boli vykonané tieto procesné úkony:

- 5. októbra 1999 dala sudkyňa kancelárii pokyn na zaslanie žalobného návrhu odporcovi, aby sa k nemu vyjadril v lehote do 7 dní od prevzatia návrhu, ďalej dala pokyn, aby kancelária vyžiadala od Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru v N. zapožičanie spisu sp. zn. OÚV-63/MY-98-MO;

- 4. novembra 1999 bolo okresnému súdu 1 doručené vyjadrenie odporcu;

- 13. marca 2000 sťažovateľ upresnil žalobný návrh;

- 14. marca 2000 okresný súd 1 uskutočnil súdne pojednávanie, odporca sa z pojednávania ospravedlnil, súd vypočul sťažovateľa a pojednávanie odročil na neurčito pre účely rozhodnutia o návrhu na rozšírenie žaloby a uložil sťažovateľovi predložiť potvrdenie z vysokej školy o prerušení štúdia;

- 7. apríla 2000 okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 3 C 1090/99-41, ktorým pripustil zmenu žaloby;

- 3. mája 2000 sa k rozšíreniu žaloby vyjadril odporca;

- 15. júna 2000 bolo okresnému súdu 1 sťažovateľom doručené lekárske potvrdenie o jeho neschopnosti pokračovať vo vysokoškolskom štúdiu, neschopnosti práce a o jeho invalidite;

- 19. júla 2000 bol okresnému súdu 1 doručený vyšetrovací spis sp. zn. OÚV-63/MY-98;

- 19. októbra 2000 okresný súd 1 uskutočnil súdne pojednávanie a uznesením prerušil konanie až do právoplatného skončenia veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 235/99, uložil vykonať dopyt na okolnosť, či sťažovateľovi bola odobratá krv na prítomnosť alkoholu v čase dopravnej nehody, a uložil sťažovateľovi predložiť dôkaz z vysokej školy o prerušení štúdia;

- 2. novembra 2000 sťažovateľ predložil potvrdenie o prerušení štúdia zo zdravotných dôvodov;

- 12. februára 2001 sťažovateľ navrhol zmenu v okruhu žalovaných;

- 6. marca 2001 bol vyhotovený úradný záznam, v ktorom je poznamenaný údaj zo spisu sp. zn. 1 T 235/99, že J. Č. bol uznaný vinným z dopravnej nehody a bol odsúdený na nepodmienečný trest;

- 17. apríla 2001 sťažovateľ žiada o pokračovanie v konaní a určenie termínu pojednávania;

- 20. júla 2001 okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 3 C 1090/99-65, ktorým zamietol návrh, aby z konania vystúpil odporca a na jeho miesto nastúpil J. Č.;

- 15. januára 2002 okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 3 C 1090/99-67, ktorým prerušil konanie až do právoplatného skončenia veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 235/99;

- 4. novembra 2003 sťažovateľ žiada o pokračovanie v konaní a určenie termínu ďalšieho pojednávania z dôvodu, že trestné konanie vedené pod sp. zn. 1 T 235/99 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 110/01-142 z 8. septembra 2003 bolo právoplatne skončené, a pripojil fotokópie rozsudku s vyznačenou doložkou právoplatnosti, zároveň navrhol okresnému súdu zmenu názvu odporcu;

- 13. apríla 2004 S. v Ž. oznámila, že sťažovateľ mal prerušené štúdium do 2. januára 2001, a keďže sa po prerušení štúdia nezapísal, už nie je študentom fakulty;

- 22. apríla 2004 bola okresnému súdu 1 doručená správa Nemocnice s poliklinikou M. o liečení sťažovateľa;

- 10. mája 2004 právny zástupca sťažovateľa predložil okresnému súdu 1 maturitné vysvedčenie sťažovateľa a hodnotenie výsledkov štúdia, ospravedlnil svoju neúčast'

na súdnom pojednávaní a požiadal o jeho odročenie z dôvodu služobného pobytu mimo územia Slovenskej republiky;

- 11. mája 2004 okresný súd 1 pojednávanie odročil na neurčito;

- 24. júna 2004 bol pripojený žiadaný spis sp. zn. 1 T 235/99;

- 19. augusta 2004 sa odporca ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní pre kolíziu s inými pojednávaniami a požiadal o jeho odročenie;

- 24. augusta 2004 okresný súd 1 zrušil nariadený termín pojednávania a stanovil nový termín pojednávania na 23. november 2004;

- 23. novembra 2004 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie; boli vypočutí svedkovia, pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely vykonania znaleckého dokazovania;

- od 1. januára 2005 bola vec postúpená Okresnému súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd 2“). Pokynom predsedu bola vec 3. februára 2005 pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi Mgr. P. K.;

- 18. februára 2005 došlo k zmene zákonného sudcu;

- 18. apríla 2005 bola okresnému súdu 2 doručená správa Nemocnice s poliklinikou M., že sťažovateľovi skúška na prítomnosť alkoholu v krvi pri dopravnej nehode nebola vykonaná;

- 19. septembra 2005 sa uskutočnilo súdne pojednávanie, pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely znaleckého dokazovania a vyžiadania správy zo Ž. o študijných výsledkoch sťažovateľa;

- 25. novembra 2005 okresný súd 2 uznesením pripustil, aby z konania vystúpil doterajší odporca a na jeho miesto vstúpila S. so sídlom v B.;

- 5. januára 2006 sťažovateľ žiada okresný súd 2 o urýchlenie postupu v konaní;

- 12. januára 2006 okresný súd 2 uznesením č. k. NM-3 C 1090/99-170 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvia ortopédie MUDr. S. V., a uložil jej vypracovať posudok v lehote do 30 dní od prevzatia spisu, znalkyni priznal oprávnenie pribrať na vykonanie úkonov znaleckej činnosti na posúdenie čiastkových úloh konzultanta;

- 21. marca 2006 okresný súd 2 požiadal Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „okresný súd 3“) o doručenie spisu ustanovenej súdnej znalkyni;

- 30. marca 2006 okresný súd 3 prevzal spis a konanie viedol pod sp. zn. 33 Cd/18/2006;
- 31. augusta 2006 sťažovateľ požiadal okresný súd o doručenie znaleckého posudku;
- 5. septembra 2006 okresný súd 1 urgoval súdnu znalkyňu o podanie znaleckého posudku;
- 6. septembra 2006 okresný súd 3 požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru B., o doručenie predvolania súdnej znalkyni, zásielku znalkyňa osobne prevzala 14. septembra 2006;
- 29. septembra 2006 okresný súd 3 vrátil okresnému súdu 2 spis z dôvodu, že súdna znalkyňa si napriek opätovným výzvam neprišla spis prevziať;
- 13. októbra 2006 okresný súd 2 namiesto doterajšej znalkyne ustanovil za znalca MUDr. J. P., Nemocnica s poliklinikou N., a uložil mu vypracovať posudok v lehote do 30 dní od prevzatia spisu,
- 9. januára 2007 okresný súd 2 požiadal Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd 4“) o doručenie spisu súdnemu znalcovi a doručil formulár poučenie znalca; vec bola pokynom predsedu pridelená 15. januára 2007 na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi Mgr. D. M.;
- okresný súd 4 prevzal spis 15. januára 2007 a znalcovi ho doručoval 16. januára 2007 a opakovane 29. januára 2007 prostredníctvom Mesta N. a Mestskej polície v N., znalec prevzal spis 5. marca 2007;
- 27. júna 2007 okresný súd 2 urgoval okresný súd 4 vybavenie dožiadania;
- 10. júla 2007 okresný súd 4 okresnému súdu 2 oznámil, že napriek urgenciám znalec posudok nevypracoval;
- 16. júla 2007 súdny znalec vrátil spis sp. zn. NM-3 C/1090/99 okresnému súdu 4 spolu s vypracovaným znaleckým posudkom;
- 20. augusta 2007 sa sťažovateľ vyjadril k znaleckému posudku;
- 11. septembra 2007 sa odporca vyjadril k znaleckému posudku;
- od 1. januára 2008 bola vec postúpená späť okresnému súdu 1 a zaevidovaná pod novou sp. zn. 7 C/27/2008 a pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi Mgr. S. M.;
- 7. marca 2008 bola okresnému súdu 1 doručená urgencia sťažovateľa o urýchlenie postupu v konaní;

- 23. októbra 2008 dala sudkyňa pokyn na nariadenie termínu súdneho pojednávania na 24. november 2008;

- 12. novembra 2008 dala sudkyňa kancelárii pokyn na zmenu termínu súdneho pojednávania na 4. február 2009 z dôvodu odborného školenia sudcov;

- 4. februára 2009 sa na okresnom súde 1 uskutočnilo pojednávanie, súd sa oboznámil s obsahom spisu, lekárskymi správami, znaleckým posudkom, spisom okresného súdu 1 sp. zn. NM-1 T/235/1999 a pojednávanie odročil na 25. marec 2009;

- 24. marca 2009 bolo okresnému súdu 1 doručené od právneho zástupcu sťažovateľa ospravedlnenie z neúčasti na súdnom pojednávaní a žiadosť o odročenie súdneho pojednávania z dôvodu náhleho onemocnenia, onemocnenie doložil záznamom o poskytnutí lekárskej prvej pomoci;

- 25. marca 2009 okresný súd 1 preložil termín súdneho pojednávania na 27. máj 2009;

- 27. mája 2009 okresný súd 1 uskutočnil súdne pojednávanie, pojednávanie bolo odročené na 16. jún 2009 pre účely vyhlásenia rozsudku;

- 16. júna 2009 okresný súd 1 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobný návrh zamietol;

- 13. júla 2009 sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu 1;

- 13. júla 2009 okresný súd 1 vyzval odporcu, aby sa vyjadril k pripojenému odvolaniu v lehote 10 dní;

- 11. augusta 2009 sa k odvolaniu vyjadril odporca;

- 11. augusta 2009 okresný súd 1 spísal predkladáciu správu a odoslal spis krajskému súdu, aby rozhodol o podanom odvolaní, 14. augusta 2009 krajský súd prevzal spis;

- 30. septembra 2010 krajský súd uznesením zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu 1 na ďalšie konanie, okresný súd 1 prevzal uznesenie krajského súdu 19. novembra 2010 a zabezpečoval jeho doručenie účastníkom sporu, sťažovateľovi bolo doručené uznesenie krajského súdu 24. novembra 2010 a odporcovi 25. novembra 2010;

- 17. januára 2011 sťažovateľ žiadal urýchlené nariadenie súdneho pojednávania;

- 6. apríla 2011 sa na okresnom súde 1 uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely doplnenia znaleckého dokazovania; sporovým stranám bolo v lehote 10 dní uložené doručiť otázky na znalca;

- 11. apríla 2011 sťažovateľ predložil otázky, na ktoré má znalec odpovedať;

- 18. apríla 2011 odporca predložil otázky, na ktoré má znalec odpovedať;
- 25. mája 2011 sťažovateľ žiada urýchlené nariadenie súdneho pojednávania;
- 27. mája 2011 okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 7 C/27/2008-365, ktorým nariadil znalcovi MUDr. J. P. vypracovať doplňujúci znalecký posudok v lehote do 2 mesiacov od prevzatia spisu;
- 27. mája 2011 okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 7 C/27/2008-365, ktorým nariadil znalecké dokazovanie znalcom MUDr. F. K. z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a uložil mu vypracovať znalecký posudok v lehote do 2 mesiacov od prevzatia spisu;
- 13. júna 2011 znalec MUDr. F. K. okresnému súdu 1 oznámil, že nemôže vypracovať znalecký posudok z dôvodu nadmerného pracovného zaneprázdnenia;
- 29. júna 2011 okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 7 C/27/2008-375, ktorým zrušil uznesenie č. k. 7 C/27/2008-368 a ustanovil znalkyňu MUDr. H. N. z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a uložil jej vypracovať znalecký posudok v lehote do 2 mesiacov od prevzatia spisu;
- 20. júla 2011 znalkyňa MUDr. H. N. okresnému súdu 1 oznámila, že nemôže vypracovať znalecký posudok z dôvodu nadmerného pracovného zaneprázdnenia;
- 16. augusta 2011 okresný súd 1 požiadal okresný súd 4 o doručenie spisu znalkyni MUDr. H. N., okresný súd 4 prevzal spis 22. augusta 2011 a vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 25 Cd/5/2011;
- 26. augusta 2011 okresný súd 4 vyzval znalkyňu MUDr. H. N., aby sa dostavila v ktorýkoľvek pracovný deň na súd a vyzdvihla spis v lehote do 5 dní od doručenia prípisu;
- 6. septembra 2011 bol okresnému súdu 1 doručený znalecký posudok MUDr. J. P. spolu s vyúčtovaním odmeny;
- 7. septembra 2011 bola okresnému súdu 1 doručená žiadosť MUDr. H. N. o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku z dôvodu nadmerného pracovného zaneprázdnenia;
- 9. septembra 2011 okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 7 C/27/2008-406, ktorým predĺžil znalkyni MUDr. H. N. lehotu na vypracovanie znaleckého posudku do 31. decembra 2011;

- 4. októbra 2011 znalkyňa MUDr. H. N. požiadala okresný súd 1 o povolenie prizvať konzultanta k vypracovaniu znaleckého posudku;
- 21. októbra 2011 sťažovateľ žiadal urýchlenie postupu v súdnom konaní;
- 24. októbra okresný súd 1 vydal uznesenie č. k. 7 C/27/2008-409, ktorým udelil znalkyni MUDr. H. N. súhlas na pribratie konzultanta Mgr. K. Z. z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie;
- 29. decembra 2011 okresný súd 1 prevzal spis a vyhotovený znalecký posudok znalkyne MUDr. H. N. spolu s vyúčtovaním odmeny;
- 4. januára 2012 okresný súd 1 uznesením rozhodol o priznaní znalečného súdnemu znalcovi MUDr. J. P. a znalkyni MUDr. H. N.;
- 21. februára 2012 sa k znaleckým posudkom vyjadril sťažovateľ;
- 27. februára 2012 sa na okresnom súde 1 uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 23. marec 2012 pre účely vypočutia znalkyne MUDr. H. N.;
- 16. marca 2012 bolo okresnému súdu 1 doručené stanovisko znalkyne MUDr. H. N. k vyjadreniu;
- 20. marca 2012 bolo okresnému súdu 1 doručené stanovisko odporcu k znaleckým posudkom;
- 22. marca 2012 sa uskutočnilo pojednávanie; bola vypočutá súdna znalkyňa MUDr. H. N., pojednávanie bolo odročené na 16. máj 2012;
- 30. marca 2012 bol okresnému súdu 1 doručený doplnok znalkyne MUDr. H. N. k znaleckému posudku;
- 24. apríla 2012 okresný súd 1 uznesením rozhodol o priznaní znalečného MUDr. H. N.;
- 16. mája 2012 sa uskutočnilo pojednávanie. Toto bolo odročené pre účely nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania, účastníkom sporu bolo uložené predložiť v lehote 10 dní písomné otázky pre znalca;
- 24. mája 2012 sťažovateľ predložil okruh otázok, na ktoré kontrolný znalec má zodpovedať;
- 28. mája 2012 odporca predložil okruh otázok, na ktoré kontrolný znalec má zodpovedať;

- 27. mája 2011 okresný súd 1 vydal uznesenie, ktorým nariadil znalecké dokazovanie znalcom MUDr. F. K. z odvetvia psychiatrie, odboru zdravotníctva a farmácie a uložil mu vypracovať znalecký posudok v lehote do 2 mesiacov od prevzatia spisu;
- 30. mája 2012 (s nesprávne napísaným dátumom vyhotovenia 30. mája 2011, pozn.) okresný súd 1 vydal uznesenie, ktorým nariadil znalecké dokazovanie znalcom (Centrum duševného zdravia) a uložil mu vypracovať znalecký posudok v lehote do 2 mesiacov od prevzatia spisu;
- 18. júna 2012 okresný súd 1 požiadal Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd 5“) o doručenie spisu znalcovi;
- 12. júla 2012 okresný súd 1 vydal uznesenie, ktorým opravil nesprávne napísaný dátum vyhotovenia;
- 8. augusta 2012 okresný súd 1 žiada znalca (Centrum duševného zdravia), aby oznámil, kedy je predpoklad vyšetrenia sťažovateľa a vypracovania znaleckého posudku;
- 9. augusta 2012 znalec (Centrum duševného zdravia) okresnému súdu 1 oznámil, že lehota na podanie posudku s ním nebola konzultovaná a požiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie posudku do 31. decembra 2012;
- 13. augusta 2012 okresný súd 1 vydal uznesenie, ktorým predĺžil lehotu znalcovi na vypracovanie znaleckého posudku do 31. decembra 2012.

III.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím,

ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie

môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

12. Ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné vedomosti, ustanoví súd podľa § 127 OSP po vypočutí účastníkov znalca. Ustanovení znalci boli povinní podľa § 8 zákona č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení neskorších predpisov [s účinnosťou od 1. septembra 2004 podľa § 16 ods. 2 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o znalcoch a tlmočníkoch)] vykonať znaleckú činnosť riadne a včas.

13. Podľa § 16 ods. 4 zákona o znalcoch a tlmočníkoch zadávateľ je oprávnený pred vykonaním úkonu znaleckej činnosti prekonzultovať so znalcom znalecké otázky, prerokovať uplatnenie nároku na preddavok a možnosti znalca vykonať úkon znaleckej činnosti v požadovanej lehote. Podľa § 27 ods. 1 písm. a) zákona o znalcoch a tlmočníkoch znalec sa dopustí správneho deliktu, ak spôsobí bez vážnych dôvodov uznaných súdom alebo iným orgánom verejnej moci prietahy v súdnom alebo inom konaní, v ktorom bol ustanovený; za spôsobenie prietahov sa považuje prekročenie lehoty určenej na vykonanie úkonu súdom alebo iným orgánom verejnej moci o viac ako 30 dní.

14. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo,, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

15. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania bolo posúdenie nároku sťažovateľa o úhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia s prísl. z ujmy spôsobenej na zdraví prevádzkou motorového vozidla pri dopravnej nehode, t. j. ide o existenčnú vec, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu, aby bol naplnený účel príslušného (v danom prípade súdneho) konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 6 a § 100 ods. 1 OSP) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04).

16. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú na rozhodnutie. Vzhľadom na nutnosť znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitnosť však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.

17. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré opodstatňujú konštatovanie o ich vplyve na vznik zbytočných priesťahov v posudzovanom konaní. Na strane druhej sa sťažovateľ viackrát opakovanne (13. októbra 1999, 7. apríla 2000, 17. apríla 2001, 4. novembra 2003, 5. januára 2006, 7. marca 2008, 17. novembra 2010, 25. mája 2011 a 21. októbra 2011) domáhal urýchlenia postupu v konaní.

18. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priesťahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľom namietaného obdobia zbytočných priesťahov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania. V tomto ohľade zistil, že súdne konanie sa pred okresným súdom

začalo podaním žaloby 7. septembra 1999 a doteraz nie je skončené ani na prvom stupni. Aj keď okresný súd už raz rozhodol, toto rozhodnutie však bolo odvolacím súdom zrušené. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľa, že k zbytočným priet'ahom v konaní došlo aj po 1. januári 2008 (rovnako v čase predchádzajúcom, keď okresný súd už vo veci konal). V neposlednom rade nemôže ísť na ujmu sťažovateľa ani prípadná nečinnosť okresného súdu 2, ktorý však sťažovateľom nebol explicitne označený za porušovateľa. Napriek tomu, že okresný súd nariad'oval súdne pojednávania, vykonával úkony spojené s prerokovaním veci, zabezpečoval listinné dôkazy, nariad'oval znalecké dokazovanie, jeho konanie bolo nekoncentrované a neefektívne. Okresný súd si teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal. Svedčí o tom aj skutočnosť, že ešte pred vydaním uznesenia o ustanovení súdneho znalca (MUDr. F. K., MUDr. H. N., Centrum duševného zdravia) na podanie znaleckého posudku zanedbal povinnosť a neprekonzultoval so znalcami lehotu na podanie znaleckého posudku podľa § 16 ods. 4 zákona o znalcoch a tlmočníkoch, ale formálne stanovil lehotu, ktorú znalci aj tak nedodržali, ale ani nevyužil zákonné prostriedky, ktoré mu umožňuje zákon o znalcoch a tlmočníkoch prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré dohliada na činnosť znalcov.

19. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že aj keď okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom 16. júna 2009, podané odvolanie sťažovateľom bolo z vecného hľadiska dôvodné. Vychádzajúc z dôvodov uvedených krajským súdom v zrušujúcom uznesení (nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav), možno objektívne vzaté pripísať aj uvedenú skutočnosť na ujmu neefektívneho správania okresného súdu.

20. Z dosiaľ vykonaných úkonov súdu vyplýva, že okresný súd v spore sťažovateľa nekonal koncentrovane a bez zbytočných priet'ahov. Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože celková doba 13 rokov, počas ktorej vec sťažovateľa nie je právoplatne skončená, sama osebe osvedčuje dôvodnosť podanej sťažnosti. Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť

štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to vtedy, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobie napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

21. Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prietahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

22. Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

23. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov, pretože konanie doteraz nie je skončené.

24. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 12 000 € z dôvodov uvedených v bode 4. Vzhľadom na okolnosti danej veci (najmä na jej predmet

a význam pre účastníka konania) ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa (pozri body 14 a nasl.), ako aj na predmet konania a sťažovateľom požadovanú sumu považuje za primerané v sume 4 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

25. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľ, ktorý bol vo veci namietaných porušení svojich práv úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátkou. Advokátka vykonala 3 úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti a zaujatie písomného stanoviska z 27. novembra 2012 k vyjadreniu okresného súdu. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je 1/6 z výpočtového základu. Za jeden právny úkon vykonaný v roku 2012 patrí advokátke odmena z výpočtového základu 763 €, t. j. 127,16 €, a režijný paušál 7,63 € (127,16 € + 7,63 €), teda spolu 134,79 €, a keďže advokátka je platcom dane z pridanej hodnoty + 20 % DPH (26,96 €) = 161,75 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov za dva úkony právnych služieb (prevzatie a prípravu zastupovania, spísanie a podanie sťažnosti), t. j. v celkovej výške 323,50 €, ktorú je okresný súd povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP). Zaujatie písomného stanoviska z 27. novembra 2012 k vyjadreniu okresného súdu ústavný súd nepovažoval za ústavne významné.

26. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadostučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu 4 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

27. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2013